

دریا بدقول شده است

فصل صید ماهیان استخوانی در سواحل دریای خزر، هر ساله از نیمه مهر ماه آغاز می‌شود و تا اواخر فروردین ماه سال آینده ادامه دارد و در این مدت، صیادان با استفاده از روش سنتی «پره» اقدام به صید می‌کنند.

۴هزار صیاد در مازندران چشمشان به دریا و آسمان است و ۶ماه از سال دل به دریا می‌زنند تا روزی خود را از دل امواج سنگین دریا صید کنند اما متأسفانه سال‌هاست دستانشان همانند تورهایشان خالی است و انبوه مشکلات و وعده‌هایی که در میان موج‌های دریا فراموش شده حال و روزشان را بد کرده است.

روز خوب دریا در فصل صید، هنگامی است که پس از کشیدن تور، صیادان سیدها را به اندازه کافی برای فروش از ماهی پر کنند اما چند سالی است که حال و روز صید خوب نیست و صیادی کم‌رونق است.

در یا هم در سال‌های اخیر همانند مسئولان بدقول شده و روزهای زیادی تورهای صیادان از آب خالی بیرون کشیده می‌شود.

■ شرایط سخت

پسروی ۱۸متری دریا، گرانی تجهیزات صید، نبود بیمه و شرایط سخت مناطق حفاظت شده، معیشت صیادان شمال کشور را به خطر انداخته است.

در حالی که شیلات تلاش دارد ذخایر ماهی را حفظ کند، صیادان با ابزارهای فرسوده و بدون امکانات به دریای خالی از ماهی می‌روند، تا رزق و روزی خود را از امواج متلاطم کسب کنند.

از بین رفتن شرایط تکثیر و بازسازی طبیعی ماهیان در رودخانه‌های مهم شیلاتی ناشی از ورود انواع آلاینده‌های صنعتی، شهری و کشاورزی، شن‌برداری، کمبود آب و صید غیرمجاز در مصب و بالادست رودخانه‌ها توسط افراد محلی و بومی نیز اثرات نامطلوبی بر ذخایر آبزیان دریای خزر و صید شرکت‌های صیادی پره گذاشته است.

بیشتر ماهی‌های دریای خزر در آب شیرین تخمریزی می‌کنند، اما در مسیر رسیدن به آب‌های شیرین صید می‌شوند و به این ترتیب ماهی‌های انگشت‌شماری می‌توانند برای تخمریزی به رودخانه‌ها برسند، از همین رو بسیاری از صیادان معتقدند رودخانه‌های استان به حال خود رها شده‌اند و در زمان تخمریزی ماهی‌ها به نحو مطلوب از رودخانه‌ها حفظ و حراست نمی‌شود.

از طرف دیگر در فصول مختلف جمعیت زیادی از ساحل‌نشینان و همچنین گردشگران به رودخانه‌ها و سواحل برای صید هجوم می‌آورند و از آنجا که همه برای خود ایجاد حق کرده‌اند که از دریا و رودخانه ماهی صید کنند روند تکثیر و بازیابی جمعیت ماهیان دچار اختلال جدی شده است.

■ نقش صیادان

ماهیان استخوانی از جمله سفید، سوف، سیم کولمه، سیاکولی و شاه‌کولی که باید از کانال انزلی و پنج رودخانه خروجی از تالاب عبور کرده و به محل‌های تخمریزی برسند اما متأسفانه صیادان عبور ماهیان به تالاب انزلی را سلب کرده و امر تکثیر را ابرتر می‌گذارند، از این رو نباید نقش صیادان غیرمجاز و حتی مجاز را در خالی شدن سفره دریای خزر نادیده گرفت زیرا در چندین دهه اخیر بدون توجه به آینده صید برداشت‌های بی‌رویه داشته‌اند.

دوستداران محیط زیست در این ارتباط معتقدند برنامه‌ریزی شیلات نیز برای رهاسازی ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون بچه ماهی یک یا ۲ گرمی به طور واقعی محقق نمی‌شود و بیشتر به ارائه آمار بسنده می‌شود.

ناگفته پیداست که باید در این مسیر مشکلات اقتصادی، معیشتی و بیکاری جوانان استان‌های شمالی نیز دیده و حل شود تا مجبور نباشند برای امرار معاش تنها گزینه جنگل و دریا را انتخاب کنند.

در گفت‌وگو با بنیان‌گذار مقاومت‌سازی و مدیریت بحران کشور بررسی شد

شهرهای لرزان ایران

از تعداد ۵۷۵ گسل شناسایی شده در کشور ۱۲۰ گسل در فهرست خطرناک هستند

محاسبات و طراحی مقابله با زلزله و شرایط خطر در عمل اجرا نمی‌شود و این غفلت از سوی سازندگان در استان‌های مختلف موجب شده بیشتر ساختمان‌ها تاب‌آوری لازم در برابر زلزله را نداشته باشند

جنوب- کشور ادامه پیدا می‌کند، بنابراین بخشی از اصفهان، کهگیلویه و بویراحمد، کردستان، ایلام، قسمت‌هایی از خوزستان و همین‌طور به سمت پایین کرمان، شیراز، بندرعباس، بوشهر و بخش کوچکی از سیستان و بلوچستان را در برمی‌گیرد که البته مناطقی که در مجاورت این رشته‌کوه‌ها هستند زلزله‌هایی با تکرار بیشتر اما شدت پایین‌تری- نهایتاً ۶ ریشتر- را تجربه می‌کنند.

مناطق از کشور در مجاورت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس قرار گرفته‌اند و از نظر لرزه‌خیزی، شهرهای لرزه‌خیزی هستند که با توجه به سوابق تاریخی در حال حاضر اولویت نخست کشور، تهران است زیرا هر لحظه بیم آن می‌رود که زلزله‌ای ۷ تا ۷/۳ ریشتری در این کلانشهر رخ دهد که بی‌تردید زلزله‌ای بسیار وحشتناک خواهد بود و پس از تهران نگران خراسان، تبریز، کرمان، ضلع غربی اصفهان، کردستان، شیراز و بوشهر هستیم. بنابراین وجود رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس نشان می‌دهد ایران سرزمینی لرزه‌خیز است و بیشتر شهرهای ما در معرض زلزله قرار دارند.

■ آیا فعالیت و دخالت‌های انسان در طبیعت در وقوع زلزله نقش دارد؟

در علم مهندسی زلزله نقش عوامل انسانی کمتر از ۵ درصد است که البته این ۵درصد نیز به اثبات نرسیده، با این حال آماری ثبت شده که نشان داده در مناطقی که سدهای بزرگ ساخته شده به دلیل انباشت و تراکم حجم بسیار زیاد آب در پشت سد برخی مواقع زلزله‌هایی رخ داده ولی این قبیل زلزله‌ها زیر ۵ ریشتر بوده که زلزله‌های مهمی محسوب نمی‌شوند. با این حال در دنیا مکتوباتی هست که نشان می‌دهد عواملی همچون آتش‌فشان، یخچال‌هایی که ذوب می‌شوند و ایجاد دریاچه‌ها و سدهای بزرگ می‌توانند در وقوع ۵ درصد زلزله‌ها نقش داشته باشند.

■ فرضیه تأثیر آزمایش‌های اتمی و هسته‌ای در ایجاد زلزله چقدر صحت دارد؟

با توجه به اینکه برخی از کشورها همچون کره شمالی و فرانسه آزمایش‌های اتمی و هسته‌ای خود را در خاک انجام می‌دهند- تا خسارت‌های ناشی از این آزمایش‌ها قابل کنترل باشد و از چشم‌دیگر کشورها پنهان بماند- که موجب تداخل در لایه زمین می‌شود و از آنجا که انفجارهای هسته‌ای به صورت پنهانی انجام می‌شود،

انفجارهای هسته‌ای در صورت پنهانی انجام می‌شود،

جنوب- کشور ادامه پیدا می‌کند، بنابراین بخشی از اصفهان، کهگیلویه و بویراحمد، کردستان، ایلام، قسمت‌هایی از خوزستان و همین‌طور به سمت پایین کرمان، شیراز، بندرعباس، بوشهر و بخش کوچکی از سیستان و بلوچستان را در برمی‌گیرد که البته مناطقی که در مجاورت این رشته‌کوه‌ها هستند زلزله‌هایی با تکرار بیشتر اما شدت پایین‌تری- نهایتاً ۶ ریشتر- را تجربه می‌کنند.

مناطق از کشور در مجاورت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس قرار گرفته‌اند و از نظر لرزه‌خیزی، شهرهای لرزه‌خیزی هستند که با توجه به سوابق تاریخی در حال حاضر اولویت نخست کشور، تهران است زیرا هر لحظه بیم آن می‌رود که زلزله‌ای ۷ تا ۷/۳ ریشتری در این کلانشهر رخ دهد که بی‌تردید زلزله‌ای بسیار وحشتناک خواهد بود و پس از تهران نگران خراسان، تبریز، کرمان، ضلع غربی اصفهان، کردستان، شیراز و بوشهر هستیم. بنابراین وجود رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس نشان می‌دهد ایران سرزمینی لرزه‌خیز است و بیشتر شهرهای ما در معرض زلزله قرار دارند.

مناطق از کشور در مجاورت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس قرار گرفته‌اند و از نظر لرزه‌خیزی، شهرهای لرزه‌خیزی هستند که با توجه به سوابق تاریخی در حال حاضر اولویت نخست کشور، تهران است زیرا هر لحظه بیم آن می‌رود که زلزله‌ای ۷ تا ۷/۳ ریشتری در این کلانشهر رخ دهد که بی‌تردید زلزله‌ای بسیار وحشتناک خواهد بود و پس از تهران نگران خراسان، تبریز، کرمان، ضلع غربی اصفهان، کردستان، شیراز و بوشهر هستیم. بنابراین وجود رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس نشان می‌دهد ایران سرزمینی لرزه‌خیز است و بیشتر شهرهای ما در معرض زلزله قرار دارند.

موجب شده بیشتر ساختمان‌ها تاب‌آوری لازم در برابر زلزله را نداشته باشند از این رو به نظر می‌رسد این موضوع را چندان جدی نگرفته‌ایم!

■ زمین‌لرزه‌ها تا چه میزان برای اماکن تاریخی آسیب‌زا هستند و چگونه باید از آن‌ها حفاظت کرد؟

اماکن تاریخی بسیاری در شهرهای ایران وجود دارند که در مقابل زلزله مقاومت‌سازی نشده‌اند و با وقوع زلزله‌های شدید یا حتی متوسط به‌طور کامل از بین خواهند رفت؛ وضعیتی که چند سال پیش در ارگ تاریخی بم کرمان رخ داد نمونه‌ای از تأثیرات مخرب زلزله بر اماکن تاریخی بود.

در زمان ساخت اماکن تاریخی به این موضوع که ایران روی خط زلزله قرار گرفته توجه نشده، پس لازم است سازمان میراث فرهنگی اماکن تاریخی را در مقابل زلزله مقاوم کند.

طی ۴۰ سال گذشته روش‌های مقاوم‌سازی برای همه ابنیه و مصالح توسعه یافته و به استاندارد علمی چاپ شده، ایران در این زمینه پیشرفت‌های ارزنده‌ای داشته است و روش‌های بسیاری وجود دارد که می‌تواند پایداری این ساختمان‌ها را در برابر زلزله افزایش دهد.

ساختمان‌های تاریخی به دلیل قدمت و نوع مصالحی که در آن‌ها استفاده شده است در برابر زلزله آسیب‌پذیری بیشتری دارند، بنابراین باید از روش‌های علمی معتبر برای مقاوم‌سازی آن‌ها استفاده شود تا تاب‌آوری آن‌ها در برابر زلزله افزایش یابد.

به عنوان نمونه ایتالیا یکی از کشورهایی است که در این زمینه پیشرفت بسیار خوبی داشته و اغلب ساختمان‌های تاریخی این‌کشور باروش‌ها و تکنیک‌های مختلف مقاوم‌سازی شده‌اند. این علم در ایران نیز توسعه یافته و اجرای آن ممکن است، اما از آنجا که تحقق این مهم نیازمند بودجه بوده هنوز موفق به اجرای آن نشده‌ایم.

اگرچه در سال‌های گذشته به برخی بناهای تاریخی رسیدگی شده، اما این رسیدگی‌ها در حد مرمت بوده نه مقاوم‌سازی در برابر زلزله!

■ مخرب‌ترین زلزله‌های ایران

به گزارش قدس از سال ۱۳۴۰ تاکنون زمین‌لرزه‌های مختلف و در مواقعی ویران‌کننده مناطق مختلف کشور را با خسارت‌ها و تلفات سنگینی روبه‌رو کرده است که آخرین آن‌ها، زمین‌لرزه‌ای با بزرگی ۶/۶ ریشتر در ساعت ۵:۲۶ بامداد روز جمعه ۵ دی ۱۳۸۲ به مدت ۱۲ ثانیه شهر بم و مناطق اطراف آن در شرق استان کرمان را لرزاند. زمین‌لرزه بم بیشترین تلفات انسانی- حدود ۵۰هزار تن کشته و ۳۰ هزار تن مصدوم- را در میان تمام زمین‌لرزه‌های تاریخ ایران بر جای گذاشت. بزرگ‌ترین زمین‌لرزه‌ای که پیش از زمین‌لرزه بم در ایران به وقوع پیوست مربوط به ۳۱ خرداد ۱۳۶۹ در استان‌های گیلان و زنجان با قدرت ۷/۳ در مقیاس ریشتر بود. این زمین‌لرزه بیش از ۴۰ هزار کشته بر جای گذاشت. این زلزله در عرض چند ثانیه حدود هزار و ۱۰۰ کیلومترمربع که ۲۷ شهر و هزار و ۸۷۱ روستا را در برمی‌گرفت، ویران کرد.

فهرستی از زمان و میزان قربانیان زمین‌لرزه‌های به وقوع پیوسته در ایران نشان می‌دهد، ایران زمین لرزه‌های متعددی را از ۷۰ سال پیش تاکنون تجربه کرده که تلفات جانی بی‌شماری به همراه داشته است، به عنوان نمونه اردیبهشت ۱۳۳۹ زمین‌لرزه‌ای در شهر لار -واقع در جنوب کشور- منجر به کشته شدن ۴۵۰ تن از هموطنانمان شد و مهر ۱۳۴۱ وقوع زمین‌لرزه‌ای در غرب تهران ۱۱ هزار تن کشته به همراه داشت.

شهر یور ۱۳۴۷ در پی زمین‌لرزه‌ای در استان خراسان حدود ۱۰ هزار تن جان سپردند. اردیبهشت ۱۳۵۱ هم با وقوع زمین‌لرزه‌ای در جنوب کشور ۵ هزار و ۴۴ تن کشته شدند. اردیبهشت ۱۳۵۶ نیز زمین‌لرزه‌ای در اصفهان جان ۹۰۰ تن از شهروندان این شهر را گرفت.

زمین‌لرزه طیس در مهر ۱۳۵۷ که در واقع یکی دیگر از تلخ‌ترین زلزله‌های تاریخ ایران بود ۲۵ هزار کشته به همراه داشت.

اردیبهشت ۱۳۷۵، هزار و ۶۱۳ تن در بیرجند بر اثر زمین‌لرزه‌ای با بزرگی ۷/۱ درجه در مقیاس ریشتر جان باختند و اسفند همان سال زلزله‌ای با بزرگی ۵/۵ ریشتر در اردبیل به وقوع پیوست که هزار و ۱۰۰ تن کشته به همراه داشت.

تراج: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

محصولات شرکت سایپا-متخصص-از لوازم تهیهی آشپزخانه-گل سرخ۱۵. گمان-آنتیک-بادام

		۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	م	ت	ر	و	ب	ا	ی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۲	ا	ب	س	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۳	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۴	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۵	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۶	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۷	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۸	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۹	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۱۰	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۱۲	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۱۳	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۱۴	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۱۵	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹